Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
afdeling hergebruik van overheidsinformatie
Havenlaan 88
1000 BRUSSEL
T : 02 553 50 23
Mail: hergebruik@vlaanderen.be

Dossiernummer: HVO/2019/01

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling hergebruik van overheidsinformatie

Gelet op het Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3 en 4;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie;

Gelet op het oorspronkelijke verzoek van [redacted] van 27 februari, 1 en 3 maart 2019, gericht aan de stad Antwerpen, waarbij werd verzocht om het advies van de Vlaamse Bouwmeester met betrekking tot de ontwikkeling Slachthuissite, een actueel overzicht mandaten en een actuele stand van de reductie CO^2-uitstoot;

Gelet op de beslissing van 4 maart 2019 van de stad Antwerpen;

Gelet op het beroepschrift van 25 maart 2019 tegen de beslissing van 4 maart 2019;

Gelet op de registratie van het beroepschrift op 29 maart 2019;

Wat de ontvankelijkheid betreft:

Overwegende dat het oorspronkelijk verzoek van [redacted] aan de stad Antwerpen (via het websiteformulier voor aanvragen om openbaarheid) dateert van 27 februari, 1 en 3 maart 2019; dat de in beroep aangevochten beslissing dateert van 4 maart 2019; dat in deze beslissing de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.21 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, niet werden vermeld; dat de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten wel werden vermeld in de beslissingen van 15 en 18 maart 2019 over de vraag van 9 maart 2019 tot heroverweging; overwegende dat het beroepschrift de datum draagt van 25 maart 2019;

Overwegende dat het beroep overeenkomstig artikel II.48, §1, of artikel II.69, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 tijdig is ingediend;

Overwegende dat het beroepschrift zowel verwijst naar “openbaarheidsvragen” als naar “bepalingen m.b.t. hergebruik”; overwegende dat de afdeling openbaarheid van bestuur via mail van 28 maart 2019 de indiener gevaagd heeft of zijn beroep gericht was tegen een beslissing over een vraag om openbaarheid of tegen een beslissing over een vraag om hergebruik; overwegende dat de indiener telefonisch aan de afdeling openbaarheid van bestuur heeft meegedeeld dat zijn beroep moet bekeken worden vanuit het oogpunt inzake hergebruik van overheidsinformatie;

Overwegende dat de oorspronkelijke drie aanvragen, gefaciliteerd door de website transparencia.be, gesteld zijn in het kader van openbaarheid van bestuur via een webformulier voor aanvragen in dat kader; overwegende dat, wellicht door de tussenkomst van Transparencia, de aanvraag telkens als onderwerp hebben "Openbaarheid van bestuur aanvraag m.b.t. –";

Overwegende dat in vermeld Bestuursdecreet een onderscheid gemaakt wordt tussen aanvragen tot openbaarmaking en aanvragen tot hergebruik en dat artikel II.44, §3, uitdrukkelijk bepaalt dat de inwilliging van een aanvraag tot openbaarmaking nog geen toestemming tot hergebruik is; overwegende dat de toelichting bij dat artikel vermeldt dat deze nieuwe bepaling onder meer is ingevoegd omdat de procedure inzake hergebruik van overheidsinformatie wordt geregeld in hoofdstuk 4 en om onrechtmatig hergebruik te vermijden door de aandacht van de aanvrager te vestigen op het onderscheid tussen beide procedures; overwegende dat zowel een aanvraag tot openbaarmaking als een aanvraag tot hergebruik kunnen ingediend worden per brief, e-mail of, in voorkomend geval, webformulier;

Overwegende dat een aanvraag tot hergebruik moet voldoen aan de vereisten, bepaald in artikel II.63 van het Bestuursdecreet; dat een aanvraag tot hergebruik behalve de voornaam, achternaam en het adres van de aanvrager en de informatie nodig om het gevraagde bestuursdocument te identificeren (net als voor een aanvraag tot openbaarmaking), ook een beschrijving van het beoogde hergebruik en de gewenste vorm moet vermelden (terwijl de gewenste vorm optioneel is bij een aanvraag tot openbaarmaking);

Overwegende dat de oorspronkelijke drie aanvragen wel voldoen aan de vereisten voor een aanvraag tot openbaarmaking, maar niet aan de vereisten voor een aanvraag tot hergebruik, doordat het beoogd hergebruik niet vermeld is en doordat in de aanvraag van 3 maart 2019 ook de gewenste vorm niet vermeld is; overwegende dat hoewel de overheidsinstantie de herpublicatie op de website van Transparencia als hergebruik beschouwde, deze vaststelling formeel geen afbreuk doet aan de gekozen procedure; overwegende dat er nog geen aanvraag tot hergebruik ingediend is en dat de overheidsinstantie evenmin een afweging heeft gemaakt of een beslissing heeft genomen over een aanvraag tot hergebruik; overwegende dat het in eerste instantie de overheidsinstantie toekomt om een aanvraag om hergebruik te beoordelen;

Overwegende dat de onderscheiden procedures bepaald zijn in het belang van verzoekers en in het belang van de overheidsinstanties en dat een verzoeker die een oorspronkelijke aanvraag tot openbaarmaking heeft ingediend die geweigerd is in toepassing van hoofdstuk 3 van titel II van het Bestuursdecreet, niet in beroep plots kan vragen om die beslissing of het verzuim om een beslissing te nemen te toetsen aan hoofdstuk 4;

Overwegende dat het beroep ontvankelijk is voor zover ze gericht is tegen een beslissing over een aanvraag tot openbaarmaking;

Wat de gegrondheid betreft:

Overwegende dat de verzoeker zijn oorspronkelijke aanvragen op 27 februari, 1 en 3 maart 2019 heeft ingediend bij de stad Antwerpen naar respectievelijk een digitale kopie van het advies van de Vlaamse Bouwmeester met betrekking tot de ontwikkeling Slachthuissite, een actueel overzicht van de mandaten per gemeenteraadslid en een actuele stand van de reductie CO^2-uitstoot, in vergelijking met 'vertrekpunt 2010' zoals gerapporteerd in het klimaatplan 2011 van de stad Antwerpen;

Overwegende dat de beroepsinstantie, om met kennis van zaken over het actuele beroep te kunnen oordelen, de stad Antwerpen op 4 april 2019 heeft gevraagd om nadere toelichting te verstrekken betreffende haar beslissing van 4 maart 2019; dat de overheidsinstantie op 10 april 2019 de gevraagde toelichting aan de beroepsinstantie heeft overgemaakt; dat de overheidsinstantie haar eerder standpunt heeft bevestigd;

Overwegende dat de beroepsinstantie tijdens het onderzoek heeft vastgesteld dat het advies van de Vlaamse Bouwmeester met betrekking tot de ontwikkeling Slachthuissite, het overzicht van al dan niet bezoldigde mandaten bij de entiteiten en de actuele stand van de reductie CO^2-uitstoot beschikbaar zijn;

Overwegende dat samenstelling van de gemeenteraad, de afvaardigingen beslist in de Raad voor Maatschappelijk Welzijn en de gemeenteraad en de meest recente CO2 emissie-inventaris actief openbaar zijn;

Overwegende dat aan een aanvraag tot openbaarmaking voldaan wordt door te verwijzen naar de vindplaats waar de gevraagde bestuursdocumenten gepubliceerd zijn; overwegende dat dit ook een toepassing is van de hulpverplichting in artikel II.6 van het Bestuursdecreet; overwegende dat actief openbaar gemaakte documenten in bepaalde gevallen onvoorwaardelijk herbruikbaar zijn, zoals blijkt uit de memorie van toelichting bij artikel II.55 van het Bestuursdecreet;

Betreffende het verzoek van 1 maart 2019 tot actueel overzicht van mandaten, bezoldigd en onbezoldigd:

Overwegende dat de vergoedingen per bijgewoonde vergadering, aantal voorziene vergaderingen per jaar en de eventuele forfaitaire jaarlijkse vergoeding per mandaat van de gemeenteraadsleden geen beschikbare bestuursdocumenten zijn;

Overwegende dat de verplichting tot openbaarmaking niet de verplichting inhoudt om de gevraagde bestuursdocumenten te verwerken of om nieuwe documenten te creëren op basis van bestaande gegevens of documenten (artikel II.36 van het Bestuursdecreet);

Overwegende dat een actueel overzicht in Excel-formaat van alle mandaten per gemeenteraadslid, de benaming van de bijhorende organisaties waarop de mandaten betrekking hebben, per mandaat, of deze bezoldigd of onbezoldigd zijn, en indien bezoldigd, zowel de vergoeding per bijgewoonde vergadering (presentiegeld), het aantal voorziene vergaderingen per jaar, als eventueel de forfaitaire jaarlijkse vergoedingen, geen beschikbaar bestuursdocument is;

Overwegende dat het beroep betreffende het gevraagde overzicht van alle mandaten per gemeenteraadslid ongegrond is;

Betreffend het verzoek van 27 februari 2019 tot een digitale kopie van het advies van de Vlaamse Bouwmeester met betrekking tot de ontwikkeling Slachthuissite en het verzoek van 3 maart 2019 tot een actuele stand van de reductie CO^2-uitstoot:

Overwegende dat de overheidsinstantie geen uitzonderingsgronden op de openbaarheid inroept; overwegende daarentegen dat de overheidsinstantie bereid was de gevraagde bestuursdocumenten rechtstreeks naar verzoeker te mailen, waartoe de overheidsinstantie in haar mail van 18 maart 2019 vraagt naar een mailadres;

Overwegende dat geconcludeerd kan worden dat het advies van de Vlaamse Bouwmeester met betrekking tot de ontwikkeling Slachthuissite en de actuele stand van de reductie CO^2-uitstoot digitaal beschikbaar zijn in de gewenste vorm en dat ze openbaar zijn;

Overwegende dat de aanvragen tot openbaarmaking gefaciliteerd werden door de website transparencia.be; dat deze website al aan bod kwam bij beslissingen van de afdeling openbaarheid van bestuur in dossiers 2018/46, 2018/52 en 2018/53; dat Transparencia een platform is dat burgers helpt om vragen tot openbaarmaking in te dienen; dat de website het verzoek tot openbaarmaking verzendt naar de bevoegde instantie en de aanvrager een e-mail krijgt van zodra de overheidsdienst antwoordt of wanneer de antwoordtermijn van 30 dagen is verstreken; dat elk antwoord automatisch wordt gepubliceerd op de website zodat iedereen deze informatie kan vinden en lezen;

Overwegende dat de website transparencia.be al 19 aanvragen aan de stad Antwerpen (inclusief de drie aanvragen van de indiener die voorwerp zijn van het beroep en zeven eerdere aanvragen van dezelfde persoon sinds 4 december 2017) heeft gefaciliteerd en samen met de antwoorden heeft gepubliceerd;

Overwegende dat deze website ook aan bod kwam in een beslissing van de Brusselse beroepsinstantie in 2017 (Commission d'accès aux documents administratifs de la Région de Bruxelles-Capitale nr. 230.17, 19 oktober 2017, APT 2018, afl. 1-2, 175, noot ROSOUX, G.); dat deze beroepsinstantie heeft geoordeeld dat de bekendmaking op een website (cumuleo of transparencia) van de lijst van de leden van het kabinet van de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die werd verkregen na een verzoek om toegang dat werd ingediend op basis van de ordonnantie van 30 maart 1995 betreffende de openbaarheid van bestuur, niet onder het toepassingsgebied van het hergebruik valt, met als belangrijkste argument dat dit online plaatsen een gebruik is dat inherent is aan de toegang tot bestuursdocumenten voor zover dit gebruik de rechten van derden eerbiedigt;

Overwegende dat de bestreden beslissing, in zoverre ze de automatische publicatie van het antwoord op Transparencia als hergebruik kwalificeert, onvoldoende gemotiveerd is;

Overwegende dat in principe de publicatie op een website van openbare documenten geen rechtsmisbruik is, voor zover deze publicatie de rechten van derden eerbiedigt, zoals onder meer de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens (met inbegrip van in voorkomend geval antwoordende ambtenaren);

Overwegende dat de aanvrager geen belang hoeft aan te tonen voor een aanvraag tot openbaarmaking;

Overwegende dat overeenkomstig artikel II.44, §3, van voormeld Bestuursdecreet een overheidsinstantie bij inwilliging van een aanvraag tot openbaarmaking in voorkomend geval in de beslissing vermeldt dat die inwilliging geen toestemming inhoudt om de gevraagde bestuursdocumenten te hergebruiken als vermeld in hoofdstuk 4 van voormeld decreet; overwegende dat deze bepaling geen uitzondering op het recht op toegang tot bestuursdocumenten bepaalt; overwegende dat de overheidsinstantie de openbaarheid niet kan weigeren louter wegens verondersteld beoogd hergebruik; overwegende dat de overheidsinstantie in antwoord op een aanvraag tot openbaarmaking kan verwijzen naar de vindplaats van gepubliceerde bestuursdocumenten zodat de automatische publicatie van het antwoord niet automatisch leidt tot de publicatie van de bestuursdocumenten zelf; overwegende dat de overheidsinstantie evenmin kan eisen om een ander e-mailadres te gebruiken dan dat van de aanvraag; overwegende dat als de aanvraag en de bestuursdocumenten voldoen aan de bepalingen van hoofdstuk 4, het hergebruik overigens toegestaan moet worden, eventueel onder voorwaarden (artikel II.56 en II.66); overwegende dat verzoeker daartoe wel eerst een correcte aanvraag moet indienen bij de overheidsinstantie;

Overwegende dat de weigering tot openbaarmaking van het advies van de Vlaamse Bouwmeester met betrekking tot de ontwikkeling Slachthuissite en de actuele stand van de reductie CO^2-uitstoot ongegrond is en dat het beroep betreffende het advies van de Vlaamse Bouwmeester met betrekking tot de ontwikkeling Slachthuissite en de actuele stand van de reductie CO^2-uitstoot gegrond is;

Na beraadslaging,

<u>BESLUIT:</u>

Het beroepschrift van [redacted] van 25 maart 2019 tegen de beslissing van 4 maart 2019 van de stad Antwerpen wordt als ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond beschouwd.

//

Het verzoek van 1 maart 2019 tot een actueel overzicht van mandaten, bezoldigd en onbezoldigd, kan niet worden ingewilligd omdat dit geen bestuursdocument is waarover de stad Antwerpen beschikt.

Bijgevolg moet de stad Antwerpen een afschrift van het advies van de Vlaamse Bouwmeester met betrekking tot de ontwikkeling Slachthuissite en een verwijzing naar de publicatie van de actuele stand van de reductie CO^2-uitstoot bezorgen aan [redacted].

Brussel, 25 april 2019

Voor de beroepsinstantie,
afdeling hergebruik van overheidsinformatie,

Erik MONCAREY
Voorzitter